

V Geodetskem vestniku predstavljamo različne stare geodetske instrumente. Gradivo pripravlja mag. Janez Slak, ki je tudi dal pobudo, da bi popisali vse instrumente, ki so se na Slovenskem v javnem in zasebnem sektorju uporabljali pri vzpostavitvi in vzdrževanju zemljiškega katastra. Z njim sodeluje Boštjan Pucelj, ki instrumentarij slikovno dokumentira.

Naj povabimo vse, ki imate doma kakšen geodetski instrument (predvsem iščemo priprave izpred leta 1950), da to sporočite mag. Janezu Slaku (janez.slak1@gov.si), ki ga bo vključili v svojo opisno evidenco.

WILD To

Je majhen in lahek busolni teodolit s trinitnim razdaljemerom (Reichenbach), namenjen za tahimetrijo, busolne poligonske vlake in gozdarska merjenja. Vgrajena busola omogoča meritve na preskok, odčitavanje minutne natančnosti omogoča mikrometrski vijak, ki se uporablja za poravnanje diametralne razdelbe na horizontalnem in vertikalnem limbu (pri novejših modelih so odčitki vidni v enem mikroskopu). Daljnogled omogoča obračanje v obeh položajih, ima notranje fokusiranje in najmodernejšo modro optiko.

Naprava se lahko uporablja kot gradbeni teodolit (mirujoči horizontalni krog) ali pa kot busolni teodolit. Busolni krog ima ležaj iz safira in konično brušeno iglo, ki se orientira proti severu. Horizontalni krog se odčitava skozi eno od dveh lup, nameščenih pod libelo vertikalnega kroga. S posebnim vijakom se slika preklaplja na operaterjevo stran. Tovrstne instrumente je v letih od 1932 do 1972 proizvajalo švicarsko podjetje Wild Heerbrugg. Pri vzdrževanju zemljiškega katastra so jih uporabljali na vseh geodetskih upravah v Sloveniji.

